

תוכן עניינים

2.....	תזכיר חוק
2.....	א. שם החוק המוצע
2.....	ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים
2.....	ג. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות
2.....	ד. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות
3.....	ה. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר
3.....	תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס'...), התשפ"ג-2023
3.....	1. הוספת פרק שני
3.....	פרק שני 2 : איגוח
10.....	2. תחילה ותחולה
10.....	דברי הסבר

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס'...), התשפ"ג-2023.

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

עסקת איגוח היא עסקה שבה מונפקות תעודות התחייבות שפירעון מובטח על ידי תזרים מזומנים צפוי ומוגדר הנובע מתיק אשראי או מחובות מכח דין ("נכסים מגבים"). הנפקת תעודות ההתחייבות מתבצעת על ידי תאגיד ייעודי לביצוע האיגוח ("התאגיד הייעודי") אשר קיבל את הנכסים המגבים בהמחאה מאת תאגיד אחר ("היזם") בגין תמורת הנפקת תעודות ההתחייבות. השימוש בתאגיד הייעודי נועד לאפשר השקעה שהסיכון הכרוך בה ממוקד לנכסים המגבים בלבד ללא הסיכון שכרוך בהשקעה כוללת ביזם. קרי, על מנת שעסקת האיגוח תהיה נפרדת מהיזם מבחינה משפטית וכלכלית ולא תהא כפופה לסיכונים חדלות הפירעון שלו.

מבנה עסקת איגוח ותשלומי הריבית הכרוכים בביצועה מביאים לכך שנוצרות לתאגיד הייעודי הכנסות בשנים הראשונות של תקופת האיגוח והוצאות/הפסדים בשנים מאוחרות יותר. יש הטוענים כי השלכות אלה פוגעות במוטיבציה לבצע עסקאות איגוח. מטרת החוק המוצע, היא מתן הסדר בכללי המיסוי לתאגיד כאמור במטרה לצמצם את הפרשי העיתוי בין הכנסות והוצאות הריבית וזאת במטרה לאפשר את פעילותו התקינה של שוק האשראי בישראל באמצעות עסקאות איגוח.

נוכח האמור, מוצע לקבוע מנגנון לפיו יחויב התאגיד הייעודי בשנת המס בה מסתיימת תקופת האיגוח על כלל הכנסתו החייבת המצטברת בכל תקופת האיגוח.

בתזכיר חוק שיופץ במקביל על ידי משרד המשפטים יוסדרו היבטים רגולטוריים שונים הנוגעים לעסקאות איגוח לצורך הקניית ודאות משפטית וכלכלית לענף זה. חלק מההגדרות אותן מוצע לקבוע בפקודת מס הכנסה לקוחות מתזכיר החוק האמור.

ג. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות

הסקטור הפיננסי

ד. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.

הפסד הכנסות מוערך לשנים הבאות כדלקמן:

לשנת 2024 – 10 מיליון ש"ח

לשנת 2025 – 15 מיליון ש"ח

לשנת 2026 – 15 מיליון ש"ח

לשנת 2027 – 20 מיליון ש"ח

ה. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

תזכיר חוק מטעם משרד האוצר:

תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס'...), התשפ"ג-2023

הוספת פרק 1.1. בפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], בחלק ד' אחרי פרק שני 1
שני 2
יבוא-

פרק שני 2: איגוח

הגדרות 64א בפרק זה-

12

"חוק האיגוח" - "חוק הסדרת

עסקאות איגוח, התשפ"ג-2023"

"יזום" - תאגיד שהתאגד בישראל

והשליטה על עסקיו וניהולם מופעלים

בישראל, הממחה נכסים מגבים

לתאגיד ייעודי במסגרת עסקת איגוח.

"תאגיד ייעודי" – תאגיד, כהגדרתו
בחוק האיגוח, שמתקיימים בו כל
אלה:

(1) הוא התאגד בישראל
לצורך ביצוע עסקת איגוח;

(2) השליטה על עסקיו
וניהולם מופעלים בישראל;

(3) מטרתיו הבלעדיות כפי
שנקבעו במסמכי ההתאגדות
שלו הן כל אלה:

(א) רכישת נכסים
מגבים בעסקת איגוח,
אשר בוצעו במועד אחד,
מאת יזם אחד או יותר.

(ב) ביצוע הנפקה חד
פעמית של תעודות
התחייבות מגובות
בנכסים מסדרה אחת או
יותר.

(4) הוא קבע בתקנונו כי
יתפרק מיד לאחר המועד שבו
ייפרעו במלואן תעודות
ההתחייבות המגובות בנכסים.

"מנהל התאגיד הייעודי" – חברה
שמתקיימים בה כל אלה:

(1) התאגדה בישראל והשליטה על
עסקיה וניהולם מופעלים
בישראל;

(2) מונתה על ידי תאגיד ייעודי
לשמש מנהל התאגיד הייעודי,
על פי דרכי מינוי והחלפה של
מנהל תאגיד ייעודי אשר
נקבעו במסמכי ההתאגדות
של התאגיד, ובלבד שנקבע
בהם, כי פקיעת כהונתו תיכנס
לתוקפה רק לאחר מינויו של
מנהל תאגיד ייעודי חלופי;

(3) הסכימה בכתב, באמצעות נציג
מוסמך מטעמה בטופס שקבע
המנהל לשמש מנהל התאגיד
הייעודי;

"נכס מגבה" - זכות מכוח חוזה או
מכוח דין לקבל כספים במועדים
ובתנאים ידועים מראש;

"עסקת איגוח" - עסקה שעניינה
המחאת נכסים מגבים מיזם לתאגיד
ייעודי בתמורה לכספים שיעביר
התאגיד הייעודי ליזם ושיתקבלו
מהנפקת סדרות של תעודות
התחייבות מגובות בנכסים על ידי
התאגיד הייעודי;

"תקופת איגוח" תקופה שתחילתה
ביום רישומו של התאגיד הייעודי
וסיימה ביום פירוקו;

"תעודת התחייבות מגובה בנכסים"-
תעודה המונפקת בסדרה על ידי
התאגיד הייעודי המקנה זכות לתבוע
מהתאגיד הייעודי כאמור כסף,
בתאריך קבוע או בהתקיים תנאי
מסוים ואינה מקנה זכות חברות או
השתתפות בתאגיד הייעודי ואשר
המקורות הכספיים היחידים לפירעון
הקרן והריבית שתעודת ההתחייבות
כאמור נושאת הם הכספים שהתאגיד
הייעודי זכאי לקבל מהנכסים
המגבים ;

"סדרה נחותה" - סדרה של תעודת
התחייבות אשר לאחר פירעון לא
נותרו תעודות התחייבות נוספות
לפירעון בעסקת האיגוח ;

"רווח מצטבר של תאגיד ייעודי" - סך
הכנסתו החייבת של התאגיד הייעודי
בתקופת האיגוח, לרבות ההכנסה
החייבת שנקבע לגביה פטור לפי פרק
זה ;

מיסוי עסקת 64א (א) הכנסת היזם בשל המחאת הזכויות
איגוח 13 בנכסים המגבים לתאגיד הייעודי תחויב
במס במועד בו מתבצעת ההמחאה.

(ב) על אף האמור בסעיף 28 או 92 לפקודת מס הכנסה, הפסד שהיה לזיס בעסקת איגוח, יותר לקיזוז בשיעורים שנתיים שווים בתקופה שתחילתה בשנת המס שלאחר השנה שבה בוצעה עסקת האיגוח וסופה בשנת המס בה מסתיימת תקופת האיגוח, ובלבד שקיזוז כאמור ייעשה בהתאם להוראות סעיף 28(ב) או 92(ב) לפקודה, בהתאמה, והכל ובלבד שאם ניתן היה לקזז את ההפסד באחת השנים שתחילתן בשנת המס שלאחר השנה שבה בוצעה עסקת האיגוח כאמור ולא קוזז, לא יותר לקזוז בשנה שלאחריה.

(ג) על מיסוי התאגיד הייעודי יחולו הכללים הבאים, אם התקיימו בכל אחת משנות המס שבתקופת האיגוח, כל התנאים כאמור בסעיף קטן (ד):

(1) בכל אחת משנות המס החל ממועד הקמת התאגיד הייעודי ועד לשנת המס שקדמה לשנת המס בה מסתיימת תקופת האיגוח, תהיה ההכנסה החייבת של התאגיד הייעודי פטורה ממס;

(2) בשנת המס בה מסתיימת תקופת האיגוח, יחויב במס הרווח המצטבר של התאגיד הייעודי, בתוספת סכום השווה למחצית מסכום הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בסעיף 159(א) לתקופה שתחילתה בתחילת שנת המס הראשונה לתקופת האיגוח וסופה בתום שנת המס האחרונה לתקופת האיגוח.

(ד) כללי המיסוי כאמור בסעיף קטן (ג)
יחולו בכפוף לכך שהתקיימו כל אלה:

(1) המנהל אישר לבקשת תאגיד
ייעודי שהוגשה מראש, כי יחולו עליו
כללי המיסוי כאמור בפרק זה.

(2) בתאגיד הייעודי לא שוחלפו או
הוספו נכסים מגבים נוספים לאחר
מועד עסקת האיגוח.

(3) התאגיד הייעודי לא ביצע פדיון
של תעודות ההתחייבות המגובות
בנכסים, שלא בהתאם לתנאים לפדיון
שנקבעו במועד ההנפקה.

(4) התאגיד הייעודי לא ביצע
מיחזור של תעודות ההתחייבות
המגובות בנכסים.

(5) תעודות ההתחייבות המגובות
בנכסים הונפקו לתקופה זהה לתקופה
החוזית של הנכסים המגבים.

(6) הנכסים המגבים ותעודות
ההתחייבות המגובות בנכסים יהיו
לתקופה שלא תעלה על שלושים
שנים.

(7) יראו כספים שהתקבלו
מהשקעת בעלי הסדרה הנחותה
בתאגיד הייעודי, כהון התאגיד
הייעודי ובהתאם, לא יותרו בניכוי לפי
סעיף 17 לפקודה תשלומים למחזיקי
תעודות התחייבות של הסדרה
הנחותה.

(8) לא יבוצע שימוש בכספי התאגיד הייעודי, למעט לצורך שירותי תפעול, תשלום בגין תעודות ההתחייבות המגובות בנכסים בסדרות שאינן הסדרה הנחותה והחזר תשלום כאמור בפסקה (9).

(9) החזר תשלום לבעלי הסדרה הנחותה יבוצע בתום תקופת פעילות התאגיד הייעודי ולאחר פירעון כלל תשלומי תעודות ההתחייבות המגובות בנכסים לסדרות שאינן הסדרה הנחותה וכן לאחר כל תשלומי המס.

(10) מנהל התאגיד הייעודי יהיה ערב לביצוע תשלומי המס המתחייבים, באמצעות ערבות בנקאית, ערובה או פיקדון, בשיעורים ובתנאים שאישר המנהל ולעניין זה יחולו עליו הוראות גבייה ועונשין לפי פקודה זו כאילו היה החייב במס.

(11) בתאגיד הייעודי לא יהיו נכסים פרט לנכסים המגבים והתחייבויות פרט לתעודות ההתחייבות וכן לא תתבצע פעילות נוספת למעט עסקת האיגוח שלשמה הוקם התאגיד הייעודי.

(12) התאגיד הייעודי הגיש דוחות לפי סעיפים 131 ו-132 לפקודה, לכל אחת משנות המס בתקופת האיגוח.

(ה) על הכנסותיו של יחיד המחזיק בתעודת התחייבות מגובה בנכסים יחול סעיף 121 לפקודה.

הפר
ה
64א (א) לא עמד התאגיד הייעודי באחד או
14 יותר מהכללים או התנאים האמורים
בסעיפים 12א64 ו-13א64 יראו כאילו לא
חל עליו האמור בפרק זה.

(ב) כל הוראה שבכל חיקוק המגבילה
את הזמן לעריכת שומה לתאגיד הייעודי
לא תחול ובלבד שהשומה תיערך בתוך 4
שנים מתום שנת המס שבה הסתיימה
תקופת האיגוח.

תחילה
ותחולה
2. תחילתו של חוק זה ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024)
(להלן - יום התחילה) והוא יחול על הכנסות שהופקו מיום
התחילה ואילך.

דברי הסבר

כללי

עסקת איגוח היא עסקה שבה מונפקות תעודות התחייבות שפירעוןן מובטח על ידי תזרים מזומנים צפוי ומוגדר הנובע מתיק אשראי או מחובות מכח דין ("נכסים מגבים"). הנפקת תעודות ההתחייבות מתבצעת על ידי תאגיד ייעודי לביצוע האיגוח ("התאגיד הייעודי") אשר קיבל את הנכסים המגבים בהמחאה מאת תאגיד אחר ("היזם") בגין תמורת הנפקת תעודות ההתחייבות. השימוש בתאגיד הייעודי נועד לאפשר השקעה שהסיכון הכרוך בה ממוקד לנכסים המגבים בלבד ללא הסיכון שכרוך בהשקעה כוללת ביזם. קרי, על מנת שעסקת האיגוח תהיה נפרדת מהיזם מבחינה משפטית וכלכלית ולא תהא כפופה לסיכוני חדלות הפירעון שלו.

בתזכיר חוק שיופץ במקביל על ידי משרד המשפטים יוסדרו היבטים רגולטוריים שונים הנוגעים לעסקאות איגוח לצורך הקניית ודאות משפטית וכלכלית לענף זה. חלק מההגדרות אותן מוצע לקבוע בפקודת מס הכנסה לקוחות מתזכיר החוק האמור.

לסעיף 1

לסעיף עיקרי 12א64

מוצע לקבוע הגדרות שונות שישמשו לצורך קביעת הסדרי המיסוי בעסקאות איגוח. בין היתר, מוצע לקבוע כי עסקת איגוח היא עסקה שעניינה המחאת נכסים מגבים מיזם לתאגיד ייעודי בתמורה לכספים שיעביר

התאגיד הייעודי לזים ושיתקבלו מהנפקת תעודות התחייבות מגובות בנכסים על ידי התאגיד הייעודי ; עוד מוצע לקבוע כי תאגיד ייעודי הוא תאגיד כהגדרתו בחוק להסדרת עסקאות האיגוח, אשר התקיימו לגביו תנאים שונים, אשר נועדו להבטיח את אפקטיביות ההטבה ומניעת ניצול לרעה שלה, כדלקמן :

(1) הוא התאגד בישראל לצורך ביצוע עסקת איגוח ;

(2) השליטה על עסקיו וניהולם מופעלים בישראל ;

(3) מטרותיו הבלעדיות כפי שנקבעו במסמכי ההתאגדות שלו הן כל אלה :

(א) רכישת נכסים מגבים בעסקת איגוח מאת זים אחד

(ב) ביצוע הנפקה חד פעמית של תעודות התחייבות מגובות בנכסים מסדרה אחת או יותר

(4) הוא קבע בתקנונו כי יתפרק מיד לאחר המועד שבו יפרעו במלואן תעודות ההתחייבות המגובות בנכסים.

בנוסף, מוצע לקבוע כי זים הוא תאגיד שהתאגד בישראל והשליטה על עסקיו וניהולם מופעלים בישראל, הממחה נכסים מגבים לתאגיד ייעודי במסגרת עסקת איגוח.

לסעיף עיקרי 13א64

מבנה עסקת איגוח ותשלומי הריבית הכרוכים בביצועה מביאים לכך שנוצרות לתאגיד הייעודי הכנסות בשנים הראשונות של תקופת האיגוח והוצאות/הפסדים בשנים מאוחרות יותר. יש הטוענים כי השלכות אלה פוגעות במוטיבציה לבצע עסקאות איגוח. מטרת החוק המוצע, היא מתן הסדר בכללי המיסוי לתאגיד כאמור במטרה לצמצם את הפרשי העיתוי בין הכנסות והוצאות הריבית וזאת במטרה לאפשר את פעילותו התקינה של שוק האשראי בישראל באמצעות עסקאות איגוח.

לצורך הבטחת אפקטיביות ההטבה ומניעת ניצול לרעה שלה מוצע לקבוע כי מנהל רשות המסים יאשר אותה, לבקשת תאגיד ייעודי שהוגשה מראש וכן את התנאים הבאים :

(1) בתאגיד הייעודי לא שוחלפו או הוספו נכסים מגבים נוספים לאחר מועד עסקת האיגוח.

(2) במסגרת התאגיד הייעודי לא ניתן יהיה לבצע פידיון של תעודות ההתחייבות המגובות בנכסים, שלא בהתאם לתנאים לפדיון שנקבעו במועד ההנפקה.

(3) במסגרת התאגיד הייעודי לא ניתן יהיה למחזר את תעודות ההתחייבות המגובות בנכסים.

(4) תעודות ההתחייבות המגובות בנכסים הונפקו לתקופה זהה לתקופה בה התקיימו הנכסים המגבים.

(5) משך חיי הנכסים המגבים ותעודות ההתחייבות המגובות בנכסים יהיו לכל היותר 30 שנים.

(6) יראו כספים שהתקבלו מהשקעת בעלי הסדרה הנחותה בתאגיד הייעודי, כהון התאגיד הייעודי, ובהתאם לא יותרו בניכוי לפי סעיף 17 תשלומים לבעלי השכבה הנחותה.

(7) לא יבוצע שימוש בכספי תאגיד הייעודי, למעט לצורך שירותי תפעול, תשלום בגין תעודות התחייבות המגובות בנכסים בסדרות שאינן הסדרה הנחותה והחזר תשלום כאמור בפסקה (8).

(8) החזר תשלום לבעלי הסדרה הנחותה יבוצע בתום תקופת פעילות התאגיד הייעודי ולאחר פירעון

כלל תשלומי תעודות ההתחייבות לסדרות שאינן הסדרה הנחותה וכן לאחר כל תשלומי המס.

(9) מנהל התאגיד הייעודי יהיה ערב לביצוע תשלומי המס.

(10) בתאגיד הייעודי לא יהיו נכסים פרט לנכסים המגבים ותעודות ההתחייבות וכן לא תתבצע פעילות נוספת למעט עסקת האיגוח שלשמה הוקם התאגיד הייעודי.

(11) התאגיד הייעודי הגיש את דוחות לפי סעיפים 131 ו-132 לפקודה, לכל אחת משנות המס בתקופת האיגוח.

כמו כן, מכיוון שהסדר מס מהסוג המוצע עשוי לייצר תמריץ לניצול ההסדר לצורך הפחתת הכנסה חייבת באמצעות קיזוז הפסד ניכר בשנת מס אחת, מוצע לקבוע כי על אף האמור בסעיף 28 או 92 לפקודת מס הכנסה, הפסד שהיה ליזם בעסקת איגוח יותר לקיזוז בשיעורים שנתיים שווים בתקופה שתחילתה בשנת המס שלאחר השנה שבה בוצעה עסקת האיגוח וסופה בשנת המס שבה חל המועד שבו אמורות להיפרע במלואן תעודות ההתחייבות המגובות בנכסים.

לסעיפים 2 ו-3

מוצע לקבוע כי מועד תחילת החוק יחול ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024).